

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ԱՐԱԳԱԾՈՏՆԻ ՄԱՐԶ

ՎԱՐԴԵՆՈՒՏ ՀԱՄԱՅՆՔԻ
2017-2021 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ

ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀՆԳԱՄՅԱ ԾՐԱԳԻՐ

Կազմել է՝ համայնքի ղեկավար Կամո Սահակյանը

Հաստատվել է՝ համայնքի ավագանու 28.12.2016թ. թիվ 9 նիստի N 34 որոշմամբ

ՎԱՐԴԵՆՈՒՏ 2016թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. ՀԱՄԱՅՆՔԻՂԵԿԱՎԱՐԻՈՂՁՈՒՅՆԻՄՈՍՔ.....
2. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ.....
3. ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԻ ՍԱՀՄԱՆՈՒՄ ԵՎ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԼԱՆԱՎՈՐՈՒՄ
4. ՀՀԶԾ-Ի ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՈՒՄ.....
5. ՀՀԶԾ-Ի ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳ.....
6. ԵԶՐԱՓԱԿՈՒՄ.....

1. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐԻ ՈՂՋՈՒՅՆԻ ԽՈՍՔԸ

ՀՀ Արագածոտնի մարզի Վարդենուտ համայնքի 2017-2021թթ. հնգամյա Զարգացման ծրագիրը (այսուհետ՝ ՀՀԶԾ) մշակելիս հաշվի է առնվել, որ համաձայն 2015 թվականի դեկտեմբերի 6-ին փոփոխված ՀՀ Սահմանադրության 181-րդ հոդվածի, ՏԻՄ-երը՝ համայնքի ավագանին և համայնքի ղեկավարը, ընտրվում են հինգ տարի ժամկետով, և 210-րդ հոդվածի, «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքը պետք է համապատասխանեցվի Սահմանադրությանը և ուժի մեջ մտնի 2017 թվականի հունվարի 1-ից: Հաշվի առնելով այդ պահանջները՝ մշակվել է համայնքի զարգացման ոչ թե քառամյա, այլ հնգամյա ծրագիր:

ՀՀԶԾ -ն մշակվել է՝ հիմք ընդունելով «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված՝ տեղական ինքնակառավարման մարմինների իրավասություններն ու լիազորությունները նրանց գործունեության բնագավառներում (ոլորտներում), ՀՀԶԾ -իմշակման և կառավարման վերաբերյալ համապատասխան հոդվածների դրույթները, ինչպես նաև Արագածոտնի մարզպետի կողմից ներկայացված համայնքի հնգամյա զարգացման ծրագրի մշակման մեթոդական ուղեցույցը:

Ներկայացվող ՀՀԶԾ -ն առաջիկա հինգ տարիների համար հանդիսանալու է Վարդենուտ համայնքի զարգացման հիմնական փաստաթղթերից մեկը: ՀՀԶԾ -ի բովանդակությունը պայմանավորված է համայնքի ռեսուրսային (մարդկային, գույքային, ֆինանսատնտեսական, տեխնիկական և այլ) հնարավորություններով, համայնքային ծրագրերի իրականացման և ծառայությունների մատուցման համար անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցների և ենթակառուցվածքների առկայությամբ: ՀՀԶԾ -ում հնարավորինս հաշվի են առնվել համայնքի հանրային ծառայությունների մատչելիության և հասանելիության, նոր ծառայությունների մատուցման և դրանցով պայմանավորված լրացուցիչ ծախսեր առաջանալու խնդիրները: ՀՀԶԾ -ն մշակելիս որպես կողմնորոշիչ են դիտարկվել համայնքի զարգացնելու անհրաժեշտությունը, համայնքի տարածքում տնտեսական գործունեության խրախուսման առկա հնարավորությունները, տնտեսության տարբեր ճյուղերի զարգացման (հատկապես՝ արտադրական կազմակերպությունների, փոքր և միջին բիզնեսի և այլնի) հնարավորությունները, արդյունավետ կառավարման իրականացումը: Վեր հանված հիմնախնդիրների հիման վրա, ելնելով «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքի պահանջներից, համայնքի ղեկավարը՝ համայնքի աշխատակազմի և Վարդենուտ համայնքի ավագանու 2013 թվականի սեպտեմբերի 9-ի թիվ 6 նիստի N1 որոշմամբ ստեղծված համայնքի ղեկավարին կից գործող «Վարդենուտ համայնքի զարգացման քառամյա ծրագրի և տարեկան բյուջեի կառավարման (կազմման, հանրային քննարկման, իրականացման և վերահսկման) խորհրդակցական մարմնի» (ԽՄ) հետ միասին մշակվել է համայնքի 2017-2021թթ. ՀՀԶԾ-ն, որը քննարկվել և հաստատվել է համայնքի ավագանու կողմից և դրվել է գործողության մեջ:

Համայնքի 2017-2021թթ. ՀՀԶԾ -ում ներառված են Վարդենուտ համայնքի համայնքի տարածական զարգացումը սահմանող՝ քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթերի մշակման կամ դրանց փոփոխման (լրացման) մասին դրույթներ, շրջակա միջավայրի պահպանմանն ուղղված

նախատեսվող միջոցառումներ, համայնքում գործարար միջավայրի բարելավմանն ուղղված միջոցառումներ, աղետների ռիսկերի կառավարման և քաղաքացիական պաշտպանության հիմնական մոտեցումներ, համայնքի կոմունալ ենթակառուցվածքների զարգացմանն ուղղված միջոցառումներ : ՀՀԶԾ –ններառում է նաև Վարդենուտ համայնքի ղեկավարի և ավագանու անդամների նախընտրական ծրագրերի բաղադրիչները: Այն Վարդենուտ համայնքի ներդաշնակ և համաչափ զարգացման, Վարդենուտի բնակիչների բարեկեցության ապահովման համար առաջիկա հինգ տարիներին ընդունված ծրագիր է, որը հանդիսանալու է համայնքի ամենօրյա փաստաթուղթը:

2. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻՆ ԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

2.1 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Վարդենուտ (նախկինում Շիրաղալա, Շիրակալա) բնակավայրը կազմավորվել է Մեծ Հայքի Այրարատ նահանգի Նիգ գավառում, Արագած լեռան ստորոտի արևելյան մասում: Գյուղը գտնվում է ծովի մակարդակից 1968 մ բարձրության վրա: Համայնքի գյուղ նշանակության հողերը գտնվում են մինչև 2300 մ բարձրության վրա:

Համայնքի հեռավորությունը մարզկենտրոնից 18 կմ է, իսկ Ապարան քաղաքից՝ 15 կմ: Կլիմայական տատանումները -30°C -ից $+30^{\circ}\text{C}$ է: Ձմեռը տևում է 5,5-ից մինչև 6 ամիս, ձյան հաստությունը լինում է մինչև 1,3 մ:

Վարդենուտ գյուղը հիմնադրվել է 1827-1828թթ.: Ներկա սերնդի նախնիները գաղթել են Արևմտյան Հայաստանի Մուշ և Ալաշկերտ գավառներից:

Համայնքը համարվում է ՀՀ-ին հատուկ տիպի լեռնային բնակավայր:

Համայնքը գտնվում է <<Դալիչայ>> գետի աջ և ձախ մասում, որը սկիզբ է առնում Արագած լեռան լանջերից: Գյուղը 1946թ. Հոկտեմբերի 15-ին ՀՍՍՀ Գերագույն Սովետի որոշմամբ վերանվանվել է Վարդենուտ, իսկ Դալիչայ գետը՝ Գեղարոտ:

Համայնքում այժմ էլ պահպանվել են պապերից եկած դարավոր ավանդույթներն ու ծեսերը:

1941-1945թթ. Հայրենական Մեծ պատերազմին համայնքը տվել է 118 զինվոր, որոնցից 86-ը փառքով պսակեցին իրենց անունները և մնացին ռազմի դաշտում:

Արցախյան ազգային-ազատագրական շարժման ժամանակ համայնքը մասնակցել է ակտիվորեն և բազմապիսի կողմերով:

ՀՀ սահմանների պաշտպանության ընթացքում համայնքը տվել է շատ զինվորներ:

1989-1993թթ. ընթացքում զենքի հետ պսակվեցին թվով 5 վարդենուտցիներ, որոնցից 2-ը՝ գյուղում բնակվողներ:

Աղյուսակ1. Համայնքի մշտական բնակչության ու տնային տնտեսությունների ցուցանիշները (01.10.2016 թ. դրությամբ)

Ը/Ը	Ցուցանիշները	Մարդ
1.	Բնակչության թվաքանակը, մարդ	1014
2.	Տնային տնտեսությունների թվաքանակը	221
2.1	Այդ թվում՝ ժամանակավոր կացարաններում /վագոն, տնակ/ բնակվող	0
2.2	Կիսակառույց տներում բնակվող	0
3.	Ընտանեկան նպաստ ստացող ընտանիքների քանակը	28

Համայնքի բնակչության տարիքային և սոցիալական կազմը ներկայացված է աղյուսակ 2-ում:

Աղյուսակ2. Համայնքի բնակչության տարիքային և սոցիալական կազմի ցուցանիշները (01.01.2016 թ. դրությամբ)

Ը/Ը	Ցուցանիշները	Ընդամենը	Կանայք	Տղամարդիկ
1.	Համայնքի բնակչության թիվը, այդ թվում՝	1014	501	513
	0-6 տարեկան	86	40	46
	7-18 տարեկան	153	63	90
	19-63 տարեկան	703	343	360
	Կենսաթոշակառուներ(ներառյալ հաշմանդամներ)այդ թվում՝	123	78	45
	Միակողմանի ծնողագուրկ երեխաներ	7	4	3
	Երկկողմանի ծնողագուրկ երեխաներ	0	0	0
	Հաշմանդամներ	51	31	20
	Զբաղվածներ	529	-	-
	Գործազուրկներ	-	-	-
	Ընտանեկան նպաստների պետական համակարգում գրանցված ընտանիքների թիվը	31	-	-
2.	Արցախյան պատերազմում զոհվածների ընտանիքների թիվը	2	-	-

Գործազուրկների մեծամասնությունը կազմում են տղամարդիկ: Տղամարդկանց աշխատունակ մի մասը զբաղված է արտագնա աշխատանքով:

2.2 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՍՈՑԻԱԼ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԻՐԱՎԻՃԱԿԸ

Վարդենուտ համայնքի ավագանու 2016 թ հոնվարի 22-ի N 1 որոշմամբ հաստատված 2016 թվականի բյուջեն եկամտային մասով կազմել է **21419**. հազար դրամ, ծախսերի գծով՝ **23219.0** հազար դրամ: 2016 թվականի բյուջեի եկամուտների մեջ համայնքի սեփական եկամուտների բաժինը կազմում է 25 %՝ **5357,0** հազար դրամ:

Վարդենուտ համայնքում է գտնվում «ՏՈՍՊ» տրիկոտաժի արտադրամասի մասնաճյուղը, որը սակայն չի գործում:

Համայնքում ծառայությունների բնագավառի ձեռնարկություններ չկան:

Համայնքի տարածքում գործում են անհատ ձեռներեցների պատկանող 6 խանութներ, որոնք հիմնականում փոքր խանութներ են և զբաղվում են խառը ապրանքների /սնունդ, հագուստ, տնտեսական ապրանքներ և այլն/ վաճառքով: Համայնքում գործող գրանցված ծառայություններ /վարսավիրանոց, կոշկակար և այլն/ չկան, քանի որ նախկին շրջկենտրոնը և մարզկենտրոնը մոտ են համայնքին և բնակչությունը օգտվում է այնտեղի ծառայություններից:

Համայնքում առկա է նաև ավտոմեքենաների գազի լիցքավորման կետ:

Համայնքի հողերն անջրդի են: Այդ պատճառով համայնքը դժվարությամբ է կազմակերպում գյուղ. մթերքների արտադրությունը: Մեծ չարչարանքների, նյութական ու դրամական կորուստների գնով չնչին արդյունքներ են ստացվում: Ազգաբնակչությունը հիմնականում զբաղվում է ցորենի, կարտոֆիլի, բանջարաբուստանային կուլտուրաների արտադրությամբ:

Անասնապահության բնագավառում հիմնականում պահում են կովեր, խոզեր, թռչուններ: Տարերային աղետների պատճառով հաճախացել է բերքի կորուստները: Խիստ կարիք կա գյուղ. տեխնիկայի, որի ձեռք բերումը շատ դժվար է թանկ լինելու պատճառով: Համայնքում առկա տրակտորների թիվը 24-ն է, որոնց մոտ 95 տոկոսը հնամաշ է:

Համայնքում կան մի շարք պատմամշակութային հուշարձաններ, որոնցից հատկապես զբոսաշրջային հետաքրքրություն է ներկայացնում գյուղի կենտրոնում գտնվող 17-րդ դարի եկեղեցին:

Մշակույթի տունն ապահովված չէ համապատասխան գույքով, չունի խաղասենյակ: Համայնքում պարբերաբար իրականացվում են միջոցառումներ՝ նվիրված հիշարժան օրերին: Համայնքում իրականացվում են տարբեր ծրագրեր: Մշակույթի տանն է տեղակայված գրադարանը՝ 7000 կտոր գրքային ֆոնդով, որից օգտվում են ինչպես չափահաս անդամները, այնպես էլ դպրոցահասակ աշակերտները:

Աղյուսակ 3. Վարդենուտ համայնքի միջնակարգ դպրոցի և նախակրթարանի վերաբերյալ ցուցանիշներ

Ը/հ	Հաստատության անվանումը	Աշխատողների թիվը	Սովորողների թիվը
1.	Վարդենուտի միջնակարգ դպրոց	34	110
2.	Վարդենուտի միջն. դպրոցին կից նախակրթարան	1	15

Համայնքում գործում է մեկ բուժ. ամբուլատորիա, որը գտնվում է մշակույթի տանը, բարեկարգ վիճակում է և այնտեղ առկա է համապատասխան գույք: Բուժ. ամբուլատորիան ունի մեկ բուժքույր: Համայնքում սպորտի զարգացման համար նպաստավոր պայմաններ է ստեղծում դպրոցում կահավորված սպորտդահլիճը:

Համայնքի բնակչության հիմնական զբաղմունքը գյուղատնտեսությունն է և անասնապահությունը: Գրանցված գործազուրկներ չկան: Փարոս համակարգում ընդգրկված են 28 ընտանիքներ՝ 2016 թվականի դեկտեմբեր ամսվա դրությամբ:

2.3 ՀԱՄԱՅՆՔՈՒՄ ԻՐԱԿԱՆԱՅՎՈՂ ԾՐԱԳՐԵՐ

Առաջիկա հինգ տարիների ընթացքում նախատեսվում է պետության աջակցությամբ և միջազգային դոնոր կազմակերպությունների միջոցներով համայնքից 2,5 կմ դեպի Արևմուտք ընկած 13 հա տարածքի վրա ջրամբարի կառուցում, որը հնարավորություն կտա ջրարբիացնել ինչպես Վարդենուտ համայնքի, այնպես էլ հարևան 5 համայնքների հողատարածքները:

Նախատեսվում է նաև կառուցել փողոցային լուսավորության ցանց, որը հնարավորություն կտա գիշերային ժամերին նախատեսված փողոցներում ապահովել լուսավորություն:

Պետական աջակցության միջոցով նախատեսվում է մշակույթի տան կապիտալ վերանորոգում, որը կնպաստի համայնքի ազգաբնակչության մշակութային կյանքի բարելավմանը:

Պետական աջակցությամբ նախատեսվում է համայնքի վարչական տարածքում տեղադրել հակակարկտային կայաններ, որոնք կնվազեցնեն գյուղատնտեսական մշակաբույսերի, ինչպես նաև պտղատու ծառերի կարկտահարման վտանգը:

Նախատեսվում է պետական աջակցությամբ և մասնավոր ընկերությունների հետ համատեղ ստեղծել գյուղատնտեսական արտադրանքի մթերման և վերամշակման կայաններ, որը կնպաստի ազգաբնակչության սոցիալ-տնտեսական պայմանների բարելավմանը:

Պետական աջակցությամբ նախատեսվում է նաև վերանորոգել ոռոգման ցանցը, ինչը կնպաստի գյուղատնտեսական մշակաբույսերի բերքի աճին, ինչպես նաև ազգաբնակչության սոցիալական վիճակի բարելավմանը:

Համայնքի միջոցներով նախատեսվում է բարելավել գյուղի դաշտամիջյան և գյուղամիջյան ճանապարհները, որը կհեշտացնի գյուղատնտեսական աշխատանքներ իրականացումը:

Տեղացի և արտասահմանյան բարերարներ միջոցներով նախատեսվում է վերանորոգել Վարդենուտ համայնքում գտնվող 17-րդ դարի կիսաքանդ եկեղեցին, որը կնպաստի համայնքի բնակչության հոգևոր կյանքի բարելավմանը:

Քանի որ համայնքը չունի գլխավոր հատակագիծ, ուստի նախատեսվում է նաև կազմել համայնքի գլխավոր հատակագիծը:

<<Վորլդ Վիժն>> կազմակերպության մասնակցությամբ հարևան համայնքների հետ նախատեսվում է առաջիկա հնգամյակում կազմակերպել միջոցառումներ /բակային ճամբար, ամանօրյա միջոցառումներ և այլն/:

Նախատեսվում է իրականացնել տուրիզմին նվիրված սեմինարներ, միջոցառումներ:

**2.4 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ և ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ
ԿԱՆԽԱՏԵՍՈՒՄՆԵՐ**

Համայնքի բյուջեի մուտքերը, կարելի է ասել, ձևավորվում են բացառապես վարչական բյուջեի միջոցների հաշվին: Համայնքում գալիք հինգ տարիներից միայն 2019թ. է նախատեսվում ոչ ֆինանսական ակտիվների իրացումից մուտքերի ստացում, այն էլ փոքր գումարի չափով: Վարչական բյուջեի եկամուտները ձևավորվում են սահմանափակ թվով եկամտատեսակների՝ հարկերի, տեղական տուրքերի և գույքի վարձակալությունից եկամուտների հաշվին: Համայնքի բյուջեի կանխատեսվող եկամուտների մեծ մասը (2016թ.՝ 81.3%, 2017թ.՝ 74.1%, 2018թ.՝ 75.7%, 2019թ.՝ 74.4%, 2020թ.՝ 76.5%,) ձևավորվում են պետական բյուջեից համայնքներին տրամադրվող ֆինանսական համահարթեցման դոտացիաների հաշվին (աղյուսակ4):

Քանի որ համայնքի բյուջեի ֆոնդային մասում մուտքեր գրեթե չեն կանխատեսվում, ապա պլանավորվող հինգ տարիների կապիտալ ծախսերը մեծամասամբ կիրականացվեն համայնքի բյուջեի վարչական մասի պահուստային ֆոնդից ֆոնդային բյուջե կատարվող հատկացումների և տարեսկզբի ազատ մնացորդի հաշվին:

**Աղյուսակ 4. Համայնքի 2015-2016թթ. բյուջեի մուտքերի ցուցանիշները և 2017-2021թթ. բյուջեների մուտքերի կանխատեսումը
հազար դրամ**

Հ/հ	Մուտքերի անվանումը	2015թ. փաստ.	2016թ. փաստացի 01.10.2016	2017թ. կանխ.	2018թ. կանխ.	2019թ. կանխ.	2020թ. կանխ.	2021թ. կանխ.
	ԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ ՄՈՒՏՔԵՐ՝ ԸՆԴԱՄԵՆԸ (I+II+III)*	24120.2	22096.3	23716.0	24985.0	25700.0	26980.0	29520.0
I.	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ (1+2+3)*	20355.4	20296.3	21616.3	22785.0	23400.0	24580.0	26290.0
1	ՀԱՐԿԵՐ ԵՎ ՏՈՒՐՔԵՐ	4706.0	4974.0	4904.0	5085.0	5150.0	5280.0	5440.0
1.1	Գույքային հարկեր անշարժ գույքից	3164.0	3203.0	3210.0	3315.0	3325.0	3380.0	3450.0
	Գույքահարկ շենքերի և շինությունների համար	68.0	103.0	110.0	115.0	125.0	130.0	150.0
	Հողի հարկ	3097.0	3100.0	3100.0	3200.0	3200.0	3250.0	3300.0
1.2	Գույքային հարկեր այլ գույքից	1296.0	1325.0	1400.0	1450.0	1495.0	1550.0	1590.0
	Գույքահարկ փոխադրամիջոցների համար	1296.0	1325.0	1400.0	1450.0	1495.0	1550.0	1590.0
1.3	Ապրանքների օգտագործման կամ գործունեության իրականացման թույլտվության վճարներ	246.0	246.0	294.0	320.0	330.0	350.0	400.0
	Տեղական տուրքեր	246.0	246.0	294.0	320.0	330.0	350.0	400.0

1.4	Ապրանքների մատակարարումից և ծառայությունների մատուցումից այլ պարտադիր վճարներ							
	Պետական տուրքեր							
1.5	Այլ հարկային եկամուտներ							
	Այլ հարկերից և պարտադիր վճարներից կատարվող մասհանումներ							
	Հողի հարկի և գույքահարկի գծով համայնքի բյուջե վճարումների բնագավառում բացահայտված հարկային օրենսդրության խախտումների համար հարկատուներից գանձվող տույժեր և տուգանքներ, որոնք չեն հաշվարկվում այդ հարկերի գումարների նկատմամբ							
2	ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ԴՐԱՄԱՇՆՈՐՀՆԵՐ	15129.4	16062.3	16062.3	17000.0	17500.0	18500.0	20000.0
2.1	Ընթացիկ արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ							
2.2	Կապիտալ արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ							
2.3	Ընթացիկ ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ	15129.4	16062.3	16062.3	17000.0	17500.0	18500.0	20000.0
ա)	Պետական բյուջեից ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրամադրվող դոտացիաներ							
բ)	Պետական բյուջեից տրամադրվող այլ դոտացիաներ							
գ)	Պետական բյուջեից տրամադրվող նպատակային հատկացումներ (սուբվենցիաներ)							
դ)	ՀՀ այլ համայնքների բյուջեներից ընթացիկ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակով ստացվող							

	պաշտոնական դրամաշնորհներ							
2.4	Կապիտալ ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ							
ա)	Պետական բյուջեից կապիտալ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակային հատկացումներ (սուբվենցիաներ)							
բ)	ՀՀ այլ համայնքներից կապիտալ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակով ստացվող պաշտոնական դրամաշնորհներ							
3	ԱՅԼ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ*	520.0	530.0	650.0	700.0	750.0	800.0	850.0
3.1	Տոկոսներ							
3.2	Շահաբաժիններ							
3.3	Գույքի վարձակալությունից եկամուտներ							
	Համայնքի սեփականություն համարվող հողերի վարձակալության վարձավճարներ	520.0	530.0	650.0	700.0	750.0	800.0	850.0
	Համայնքի վարչական տարածքում գտնվող պետական սեփականություն համարվող հողերի վարձակալության վարձավճարներ							
	Համայնքի վարչական տարածքում գտնվող պետության և համայնքի սեփականությանը պատկանող հողամասերի կառուցապատման իրավունքի դիմաց գանձվող վարձավճարներ							
	Այլ գույքի վարձակալությունից մուտքեր							
3.4	Համայնքի բյուջեի եկամուտներ ապրանքների մատակարարումից և ծառայությունների մատուցումից, այդ թվում							
	Պետության կողմից ՏԻՄ- երին պատվիրակված							

	լիազորությունների իրականացման ծախսերի ֆինանսավորման համար պետական բյուջեից ստացվող միջոցներ						
3.5	Վարչական գանձումներ						
	Տեղական վճարներ						
	Համայնքի վարչական տարածքում ինքնակամ կառուցված շենքերի, շինությունների օրինականացման համար վճարներ						
	Օրենքով սահմանված դեպքերում համայնքային հիմնարկների կողմից առանց տեղական տուրքի գանձման մատուցվող ծառայությունների կամ կատարվող գործողությունների դիմաց ստացվող (գանձվող) վճարներ						
3.6	Մուտքեր տույժերից, տուգանքներից						
	Վարչական իրավախախտումների համար ՏԻՄ-երի կողմից պատասխանատվության միջոցների կիրառումից եկամուտներ						
	Մուտքեր համայնքի բյուջեի նկատմամբ ստանձնած պայմանագրային պարտավորությունների չկատարման դիմաց գանձվող տույժերից						
3.7	Ընթացիկ ոչ պաշտոնական դրամաշնորհներ						
3.8	Կապիտալ ոչ պաշտոնական դրամաշնորհներ						
3.9	Այլ եկամուտներ*						
	Համայնքի գույքին պատճառած վնասների փոխհատուցումից մուտքեր						
	Վարչական բյուջեի պահուստային ֆոնդից ֆոնդային բյուջե կատարվող						

	հատկացումներից մուտքեր							
	Օրենքով և իրավական այլ ակտերով սահմանված՝ համայնքի բյուջեի մուտքագրման ենթակա այլ եկամուտներ							
II.	ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ԻՐԱՑՈՒՄԻՑ ՄՈՒՏՔԵՐ (1+2+3+4)							
1	Հիմնական միջոցների իրացումից մուտքեր							
	Անշարժ գույքի իրացումից մուտքեր							
	Շարժական գույքի իրացումից մուտքեր							
	Այլ հիմնական միջոցների իրացումից մուտքեր							
2	Պաշարների իրացումից մուտքեր							
3	Բարձրարժեք ակտիվների իրացումից մուտքեր							
4	Չարտադրված ակտիվների իրացումից մուտքեր							
	Հողի իրացումից մուտքեր							
	Ոչ նյութական չարտադրված ակտիվների իրացումից մուտքեր							
III.	ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԲՅՈՒՋԵԻ ՀԱՎԵԼՈՒՐԴԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԿԱՄ ՊԱԿԱՍՈՒՐԴԻ (ԴԵՖԻՑԻՏԻ) ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐԸ (Ա+Բ)	3764.8	1800.0	2100.0	2200.0	2300.0	2400.0	2600.0
Ա.	ՆԵՐՔԻՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐ (1+2)							
1	ՓՈԽԱՌՈՒ ՄԻՋՈՑՆԵՐ							
1.1	Արժեթղթեր							
	-թողարկումից և տեղաբաշխումից մուտքեր							
	-հիմնական գումարի մարում							
1.2	Վարկեր							
	-վարկերի ստացում							
	-ստացված վարկերի հիմնական գումարի մարում							
1.3	Փոխառվածություններ							

	-բյուջետային փոխառվածությունների ստացում							
	-ստացված փոխառվածությունների գումարի մարում							
2	ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	3764.8	1800.0	2100.0	2200.0	2300.0	2400.0	2600.0
2.1	Բաժնետոմսեր և կապիտալում այլ մասնակցություն							
	-համայնքային սեփականության բաժնետոմսերի և կապիտալում համայնքի մասնակցության իրացումից մուտքեր							
	-իրավարանական անձանց կանոնադրական կապիտալում պետական մասնակցության, պետական սեփականություն հանդիսացող անշարժ գույքի (բացառությամբ հողերի), այդ թվում՝ անավարտ շինարարության օբյեկտների մասնավորեցումից առաջացած միջոցներից համայնքի բյուջե մասհանումից մուտքեր							
	-բաժնետոմսեր և կապիտալում այլ մասնակցություն ձեռքբերում							
2.2	Փոխառվածություններ							
	-նախկինում տրամադրված փոխառվածությունների դիմաց ստացվող մարումներից մուտքեր							
	-փոխառվածությունների տրամադրում							
2.3	Համայնքի բյուջեի միջոցների տարեսկզբի ազատ մնացորդը	3764.8	1800.0	2100.0	2200.0	2300.0	2400.0	2600.0
2.4	Համայնքի բյուջեի ֆոնդային մասի ժամանակավոր ազատ միջոցների տրամադրում վարչական մաս							

2.5	Համայնքի բյուջեի ֆոնդային մասի ժամանակավոր ազատ միջոցներից վարչական մաս տրամադրված միջոցների վերադարձ ֆոնդային մաս							
2.6	Համայնքի բյուջեի հաշվում միջոցների մնացորդները հաշվետու ժամանակահատվածում							
	որից՝ ծախսերի ֆինանսավորմանը չուղղված համայնքի բյուջեի միջոցների տարեսկզբի ազատ մնացորդի գումարը							
Բ.	ԱՐՏԱՔԻՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐ							
1	ՓՈԽԱՌՈՒ ՄԻՋՈՑՆԵՐ							
1.1	Արժեթղթեր							
	-թողարկումից և տեղաբաշխումից մուտքեր							
	-հիմնական գումարի մարում							
1.2	Վարկեր							
	-վարկերի ստացում							
	-ստացված վարկերի հիմնական գումարի մարում							
1.3	Փոխատվություններ							
	-փոխատվությունների ստացում							
	-ստացված փոխատվությունների գումարի մարում							

*)Վարչական բյուջեի պահուստային ֆոնդից ֆոնդային բյուջե հատկացվող գումարը չի մտնում բյուջետային ընդհանուր եկամուտների մեջ

**Աղյուսակ 4. Համայնքի 2017-2021թթ. բյուջեն
(եկամտների և ծախսերի կանխատեսումը)**

Եկամտի և ծախսի տեսակը	2015թ. տարեկան պլան	2017թ. կանխ.	2015թ փափաք. նվազ %	2018թ. կանխ.	2015թ փափաք. նվազ %	2019թ. կանխ.	2015թ փափաք. նվազ %	2020թ. կանխ.	2015թ փափաք. նվազ %	2021թ. կանխ.	2015թ փափաք. նվազ %
Ընդամենը եկամուտներ	24258.0	23716.3	101.7	24188.0	108.4	25700.0	113.2	26980.0	118.0	28890.0	128.5
Հարկային եկամուտներ, որից	4510.6	4610.0	102.6	4620.0	107.3	4820.0	111.0	4930.0	114.0	5040.0	117.0
Հողի հարկ	3100.0	3100.0	100.0	3100.0	100.0	3200.0	103.2	3250.0	104.8	3300.0	106.4
Գույքահարկ	1410.6	1510.0	108.5	1565.0	114.7	1620.0	118.7	1680.0	123.1	1740.0	127.5
Տեղական տուրքեր	246.0	294.0	108.5	320.0	118.0	330.0	121.7	350.0	129.1	400.0	147.6
Պաշտոնականընթացիկ դրամաշն.	15129.4	16062.3	106.1	17000.0	112.3	17500.0	115.6	18500.0	122.3	20000.0	132.2
Այլ եկամուտներ	600.0	650.0	135.4	700.0	145.8	750.0	156.2	800.0	166.6	850.0	177.0
Ոչ ֆինանսական ակտիվների իրացումից մուտքեր											
Տարեկան գրքի ազատման գործը	3764.8	2100.0	55.8	2200.0	58.4	2300.0	61.1	2400.0	63.7	2600.0	69.0
Ընդամենը	24258.0	23716.3	101.7	24188.0	108.4	25700.0	113.2	26980.0	118.0	28890.0	128.5
Ընդամենը ծախսեր	22935.0	23489.0	205.2	254352.7	109.0	273919.6	117.4	280238.4	120.1	304312.5	130.5
Ընթացիկ ծախսեր, այդ թվում	15793.0	17689.0	205.2	235529.2	115.8	256177.9	125.9	268313.1	131.9	285537.1	140.4
Տեղ. ինքնակառ. մարմնի, դրանց ենթ-հիմն. աշխատ. աշխատավարձ	12438.0	12850.0	115.9	46650.0	132.0	51315.0	145.2	56445.0	159.7	62100.0	175.7
Ապրանքն. գնման նկատ. վճ. ծախս	2715.0	3849.0	243.7	61045.0	110.3	64095.0	115.8	65300.0	117.9	67665.0	122.2
Սուբսիդիաներ				115000.5	117.7	126500.5	129.5	131800.7	134.9	140571.0	143.9
Դրամա- շնորհներ	40.0	60.0	400.0	4333.7	130.0	5667.4	170.0	5667.4	170.0	6001.1	180.0
Մոցիալական նպաստներ	600.0	750.0	164.8	7500.0	250.0	7500.0	250.0	8000.0	266.7	8000.0	266.7
Այլ ծախսեր		180.0	180.0	1000.0	133.3	1100.0	110.0	1100.0	146.7	1200.0	160.0
Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով ծախսեր, այդ թվում	7142.0	5800.0	127.0	24708.5	82.8	32918.7	110.3	22250.4	74.6	29790.4	99.8

2.5. ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԽՈՉԸՆԴՈՏՆԵՐ ԵՎ ԴԺՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Համայնքի զարգացման առկա դժվարությունները ըստ ուղղությունների ներկայացված են ստորև.

1. Ակտիվ մշակութային և մարզական կյանքի կազմակերպումը՝ երիտասարդության ներգրավմամբ,
2. Համայնքի կառուցապատումը, բարեկարգումը և կանաչապատումը, համայնքի աղբահանությունը և սանիտարական մաքրումը, կոմունալ տնտեսության աշխատանքների ապահովումը:
3. Համայնքի կոմունալ տնտեսության աշխատանքների կազմակերպում, համայնքի սեփականություն համարվող բնակելի տների և ոչ բնակելի տարածքների, պահպանումը:
4. Համայնքում ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի զարգացմանը նպաստում, սպորտային հրապարակների և մարզական այլ կառույցների շինարարության իրականացում, հանգստի գոտիների ստեղծումը,
5. Բարեգործության խթանումը՝ համայնքում մշակութային, կրթական, գիտական, առողջապահական, մարզական, սոցիալական և այլ հաստատությունների հիմնադրման, ֆինանսավորման, ինչպես նաև դրանց ֆինանսական անկախության ապահովման նպատակով:
6. Բնական աղետները:

Վերը նշված հիմնահարցերի լուծման համար առկա դժվարությունները կապված են հիմնականում համայնքի եկամուտներից:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՈՒԺԵՂ ԿՈՂՄԵՐԸ

- *Համայնքի աշխարհագրական դիրքը*
- *Գյուղամերձ և հեռագնաց արոտավայրերի առկայությունը, որը հնարավորություն է տալիս հետագա անասնապահության զարգացմանը:*
- Համայնքում մեծ է տարբեր մասնագիտությունների գծով բարձրագույն կրթություն ունեցողների թիվը:
- Գյուղը շատ հրապուրիչ վայր է տուրիզմի համար:
- Գյուղի միջով հոսում է Գեղարոտ գետը, որը հնարավորություն է տալիս ավիամերձ տարածքները դարձնել ռոռգելի:
- Գյուղը հիմնականում զազաֆիկացված է:

- Խմելու ջրի մատակարարումը կենտրոնացված չէ, բայց ինքնահոս կերպով ապահովված է գյուղի թաղամասերի մեծ մասը:
- Գյուղում կա 17-րդ դարի եկեղեցի, 1941-1945թթ. Հայրենական մեծ պատերազմում զոհվածների հիշատակին նվիրված հուշարձան, Ղարաբաղյան ազատամարտում զոհված ազատամարտիկների հիշատակին կանգնեցված է խաչքար, ինչպես նաև աղբյուր-հուշակոթող:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԹՈՒՅԼ ԿՈՂՄԵՐԸ

- Մեծ է բնակարանի կարիք ունեցողների թիվը:
- Մեծանում է արտագնա աշխատանքի մեկնողների թիվը:
- Բարձր է գործազրկության մակարդակը:
- Անգլերեն լեզվի ուսուցում չկա /դպրոցում օտար լեզուն ֆրանսերենն է/:
- Գյուղացու եկամուտները շատ ցածր են, կապված հողերի ոչ բավարար ու ճիշտ մշակմամբ, ինչպես նաև պարբերաբար կրկնվող բնակլիմայական աղետներով:
- Ճանապարհային ցանցի որոշ անմխիթար վիճակը, հատկապես դաշտամիջյան ճանապարհները, որի վտանգը գյուղատնտեսական աշխատանքների ոչ ժամանակին կատարելն է:
- Ոռոգման ջրի բացակայությունը, եղածի ոչ ռացիոնալ օգտագործումը, հնարավորություն չունենալով կուտակել և ժամանակին օգտագործել գարնան ձնհալից, կարկտահարությունից սելավներից գոյացած առատ ջրի պաշարները: Չնայած կատարված բազմաթիվ աշխատանքների՝ ժամանակին մաքրելով սելավատարները և առուները, բայցևայնպես յուրաքանչյուր տարվա գարնանը գոյացած ավելորդ և առատ ջրերը բավականին վնաս են պատճառում, ողողելով դաշտամիջյան ճանապարհները և վարելահողերը: Գյուղատնտեսությանը մեծ վնաս է պատճառում նաև սիստեմատիկ կարկտահարությունները, որը հատկապես վերջին տարիներին խանգարում է դաշտավարության աշխատանքներին:

- Համայնքի տարածքում գյուղատնտեսական արտադրանքի մթերումների և վերամշակող կազմակերպությունների բացակայությունը, որը բացասաբար է անդրադառնում ազգաբնակչության սոցիալ-տնտեսական պայմանների վրա:
- Մշակույթի տան ընթացիկ վերանորոգում

3. ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԻ ՍԱՀՄԱՆՈՒՄ ԵՎ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԼԱՆԱՎՈՐՈՒՄ

3.1 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԶԱՐԳԱՅՄԱՆ ՏԵՍԼԱԿԱՆ

Վարդենուտ համայնքի տեսլականն է՝

Հետևողական բարեփոխումների շնորհիվ համայնքը դարձնել գեղեցիկ, բարեկարգ և բարեկեցիկ բնակավայր, որտեղ առկա կլինեն զարգացած գյուղատնտեսությունը /ընդուպ մինչև օրգանական գյուղատնտեսություն, ավանդականին զուգահեռ ոչ ավանդական մշակաբույսերի մշակություն, անասնապահություն/, գյուղ.ապրանքների վերամշակումը, ինչպես նաև տուրիզմը:

Վերը նշված տեսլականին հասնելու համար համայնքի ՏԻՄ-երը և աշխատակազմը իրականացնելու են հետևյալ ռազմավարությունը: Իրականացվելու է այնպիսի համայնքային քաղաքականություն, որի շնորհիվ հետևողականորեն կբարելավվեն համայնքի բնակչության սոցիալ-տնտեսական, մշակույթային և հանգստի պայմանները, կընդլայնվեն համայնքի բնակչությանը մատուցվող ծառայությունների շրջանակները և կբարձրացվի դրանց հասանելիությունն ու մատչելիությունը, զարգացում կապրի տուրիզմը՝ դրա համար կստեղծվեն նպաստավոր պայմաններ: Կյանքի են կոչվելու պատշաճ կառավարման սկզբունքները: Հատկապես շեշտը դրվելու է տեղական ժողովրդավարության ամրապնդման, հիմնախնդիրներին արձագանքելու պատրաստակամության, հրապարակայնության և թափանցիկության, անբասիր վարքի ապահովման, հստակ ֆինանսական կառավարման, սոցիալական միասնության ապահովման, բնակչությանը իրազեկման, որոշումների կայացմանը բնակիչների մասնակցության ապահովման և հաշվետվողականության բարձրացման մեխանիզմների ներդրմանը և հետևողականորեն դրանց իրականացմանը:

Հնգամյա ժամկետում բարեփոխումներ կատարելով նախատեսվում է համայնքում հասնել հետևյալ հիմնական նպատակներին՝

- Բուսաբուծության և անասնապահության զարգացում:
- Գյուղատնտեսական արտադրանքի վերամշակման կազմակերպում:
- Համայնքային ծառայությունների մատուցման բարելավում:
- Համայնքի բնակչության մշակույթային կյանքի, սպորտի և հանգստի կազմակերպում:
- Ազգաբնակչության փոստային ծառայությունների ապահովում, պայմանների բարելավում:
- Գործարար միջավայրի բարելավում:

Աղյուսակ 5. Համայնքի կայուն զարգացման ցուցանիշների կանխատեսվող արժեքները հինգ տարիների համար (2017-2021թթ.)

Հ/Հ	Ցուցանիշները	2017	2018	2019	2020	2021
1.	Աղքատության շեմից ցածր գտնվող ընտանիքների հարաբերությունը համայնքի ընտանիքների ընդհանուր թվին (արտահայտված տոկոսով)	27,1%	25%	21%	18%	16%
2.	Համայնքի սեփական եկամուտների տարեկան աճ,արտահայտված տոկոսով	9.5%	-19.6%	-2.2%	-2%	-1.3%
3.	Համայնքում գրանցված բնակիչների թվի փոփոխությունը (չպայմանավորված բնական աճով) նախորդ տարվա համեմատ, արտահայտված տոկոսով	1%	1.5%	1.7%	2%	2.3%

3.2 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԱՆՄԻՋԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ

Առաջիկա 5 տարիներին համայնքի հիմնական նպատակներն են՝

- ✓ Համայնքի մշակույթի տան վերնորոգում,
- ✓ Համայնքի փողոցների գիշերային լուսավորության ցանցի կառուցում,
- ✓ Ոռոգման ցանցի վերակառուցումը,
- ✓ Համայնքի արոտների կայուն կառավարում ջրարփիացում,
- ✓ Զբամբարի կառուցում
- ✓ Գյուղատնտեսական արտադրանքի մթերման և վերամշակման կայանների հիմնում
- ✓ Դաշտամիջյան ճանապարհների բարելավում
- ✓ Հակակարկտային կայաններ տեղադրում
- ✓ 17-րդ դարի եկեղեցու վերանորոգում

Աղյուսակ 6. Համայնքի կայուն զարգացման ցուցանիշների և հիմնական նպատակների կանխատեսվող արժեքներ (2017-2021թ.թ.)

Տրամաբանական մոդելի բաղադրիչ	2017	2018	2019	2020	2021
ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԿԱՅՈՒՆ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄ					
1.Աղքատության շեմից ցածր գտնվող ընտանիքների հարաբերությունը համայնքի ընտանիքների ընդհանուր թվին (արտահայտված տոկոսով)	27.1%	25%	21%	18%	16%
2.Համայնքի սեփական եկամուտների տարեկան աճ,արտահայտված տոկոսով	9.5%	-5.8%	-2.7%	-2%	-1.3%
ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐ					
1.Համայնքի մշակույթի տան վերանորոգում					
2. Համայնքի փողոցների գիշերային լուսավորության ցանցի կառուցում					
3.Ոռոգման ցանցի վերակառուցում					
4. Համայնքի արոտների կայուն կառավարում ջրարփիացում,					

5.Ջրամբարի կառուցում					
6.Գյուղատնտեսական արտադրանքի մթերման և վերամշակման կայանների հիմնում					
7.Դաշտամիջյան ճանապարհների բարելավում					
8. Հակակարկտային կայաններ տեղադրում					
9. 17-րդ դարի եկեղեցու վերանորոգում					

Նշված խնդիրների լուծման նպատակով նախատեսվող ծրագրերը ներկայացված են ծրագրի անձնագրերում:

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր ՈՒ

«Ջրամբարի կառուցում»
(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Համայնքի վարչական սահմաններում գտնվող հողատարածքների ոռոգման անբավարար վիճակ						
Ծրագրի անմիջական նպատակ՝ Համայնքի վարչական սահմաններում գտնվող հողատարածքների ջրարբիացում	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1.						
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
	2.						
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ						
	1.1.						
	1.2.						
	2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ						
	2.1.						
	2.2.						
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր՝ Կապիտալ ծախսեր՝ Ընդհանուր բյուջեն՝						
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ							
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը							
Ծրագրի հիմնական շահառուները							
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ							
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն							

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր N 2

«Համայնքի փողոցների գիշերային լուսավորություն»

(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը		Համայնքը չունի գիշերային լուսավորման ցանց						
Ծրագրի անմիջական նպատակ՝ Գիշերային ժամերին համայնքի փողոցներում ապահովել լուսավորություն	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ					
		2016	2017	2018	2019	2020	2021	
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1.							
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ					
		2016	2017	2018	2019	2020	2021	
	2.							
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ					
		2016	2017	2018	2019	2020	2021	
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ							
	1.1. 1.2. 2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 2.1. 2.2.							
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր՝ Կապիտալ ծախսեր՝ Ընդհանուր բյուջեն՝							
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ								
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը								
Ծրագրի հիմնական շահառուները								
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ								
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն								

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր N 3

«Մշակույթի տան կապիտալ վերանորոգում»
(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Մշակույթի տունը գտնվում է անբարեկարգ վիճակում						
Ծրագրի անմիջական նպատակ՝ Համայնքի մշակութային կյանքի զարգացում	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1.						
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
	2.						
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 1.1. 1.2. 2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 2.1. 2.2.						
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր՝ Կապիտալ ծախսեր՝ Ընդհանուր բյուջեն՝						
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ							
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը							
Ծրագրի հիմնական շահառուները							
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ							
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն							

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր N 4

«Հակակարկտային կայանների տեղադրում »
(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Համայնքի տարածքում չկան հակակարկտային կայաններ						
Ծրագրի անմիջական նպատակ՝ Գյուղատնտեսական մշակաբույսերի բերքատվության ապահովում	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1.						
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
	2.						
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 1.1. 1.2. 2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 2.1. 2.2.						
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր՝ Կապիտալ ծախսեր՝ Ընդհանուր բյուջեն՝						
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ							
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը							
Ծրագրի հիմնական շահառուները							
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ							
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն							

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր N 5

«Գյուղատնտեսական արտադրանքի մթերման և վերամշակման կայանների հիմնում»
(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Գյուղատնտեսական արտադրանքի մթերման և վերամշակման կայանների բացակայություն						
Ծրագրի անմիջական նպատակ՝ Գյուղատնտեսական մթերքների իրացում և վերամշակում	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1.						
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
	2.						
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 1.1. 1.2. 2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 2.1. 2.2.						
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր՝ Կապիտալ ծախսեր՝ Ընդհանուր բյուջեն՝						
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ							
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը							
Ծրագրի հիմնական շահառուները							
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ							
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն							

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր N 6

«Ոռոգման ցանցի վերանորոգում »
(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Ոռոգման ցանցի անմխիթար վիճակ						
Ծրագրի անմիջական նպատակ՝ Գյուղատնտեսական մշակարույների բերքատվության բարձրացում	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1.						
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
	2.						
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 1.1. 1.2. 2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 2.1. 2.2.						
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր՝ Կապիտալ ծախսեր՝ Ընդհանուր բյուջեն՝						
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ							
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը							
Ծրագրի հիմնական շահառուները							
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ							
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն							

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր N 7

«Համայնքի դաշտամիջյան ճանապարհների բարելավում»
(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Դաշտամիջյան ճանապարհների անմխիթար վիճակ						
Ծրագրի անմիջական նպատակ՝ Բերքի անկորուստ տեղափոխում	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1.						
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
	2.						
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 1.1. 1.2. 2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 2.1. 2.2.						
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր՝ Կապիտալ ծախսեր՝ Ընդհանուր բյուջեն՝						
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ							
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը							
Ծրագրի հիմնական շահառուները							
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ							
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն							

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր Ո Ց

«17-րդ դարի կիսաքանդ եկեղեցու վերանորոգում»
(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Համայնքը չունի գործող եկեղեցի						
Ծրագրի անմիջական նպատակ՝ Հոգևոր կյանքի բարելավում	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1.						
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
	2.						
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 1.1. 1.2. 2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 2.1. 2.2.						
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր՝ Կապիտալ ծախսեր՝ Ընդհանուր բյուջեն՝						
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ							
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը							
Ծրագրի հիմնական շահառուները							
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ							
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն							

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր Ն Գ

«Համայնքի գլխավոր հատակագծի կազմում»
(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Համայնքը չունի գլխավոր հատակագիծ						
Ծրագրի անմիջական նպատակ՝ Համայնքի տարածական զարգացումը սահմանող քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթի առկայություն	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1.						
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
	2.						
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 1.1. 1.2. 2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 2.1. 2.2.						
Ծրագրի բյուջեն	Ընթացիկ ծախսեր՝ Կապիտալ ծախսեր՝ Ընդհանուր բյուջեն՝						
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ							
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը							
Ծրագրի հիմնական շահառուները							
Ծրագրի սկիզբը և ավարտ							
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն							

4. ՀՀԶԾ-Ի ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՈՒՄ

Համայնքի յուրաքանչյուր տարվա բյուջեի նախագծի կազմման ծրագրային հիմքը ՀՀԶԾ-ում համապատասխան տարվա համար նախատեսված ոլորտային և բնակավայրային ծրագրերն են, որոնց իրականացման համար հաշվարկվել են ֆինանսավորման համապատասխան աղբյուրներ և ծախսեր: Գործնականում, ՀՀԶԾ –ի իրականացումը հանգում է հիմնականում (չհաշված ֆինանսավորման այլ աղբյուրների հաշվին նախատեսված ծրագրերը) համայնքի գալիք հինգ տարիների բյուջեների կատարմանը:

Վարդենուտ համայնքի ՀՀԶԾ -ի ֆինանսավորումն ամփոփված է Աղյուսակ 7-ում:

Աղյուսակ 7. ՀՀԶԾ ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ

(Վարդենուտ համայնք)

(2017-2021 թթ.)

Պարտադիր խնդիր	Բյուջետա- վորված միջոցներ	Ծրագրի կատարումն ըստ տարիների					Ֆինանսավորման աղբյուրներ					Ծախսերի դասեր		Ֆինանսավորման կարգավիճակ				
		2017	2018	2019	2020	2021	Համայնքի սեփական եկամուտներ	Ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ	Արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ	Բարեգործություն/նվիրատվություն	Պետություն-համայնք-մասնավոր հատված համագործակցություն	Այլ աղբյուրներ	Ընթացիկ ծախսեր	Կապիտալ ծախսեր	Ֆինանսավորումն առկա է	Ֆինանսավորման շուրջ ընթանում են բանակցություններ	Ներկայացվել է ֆինանսավորման հայտ	Ֆինանսավորման հարցը լուծված չէ
1.Համայնքի մշակութային տարածքային կյանքի զարգացում																		
2.Համայնքի փողոցների բարեկարգում																		

3. Բակային տարած քների բարեկարգ ումնում ասֆալտա պատում																		
4. Ոռոգման ցանցի խման տրոգումն ովերակառուցում																		
5. Համայնքի հանգ ստի գոտու օվերակ անցում																		
6. Բազմաբնակար անշենքերի տանի քների կապիտալ երանոցում																		
7. Համայնքի մարզ ադպրոցի կառուց ում																		
8. Եկեղեցու կառուց ման աշխատանքն եր																		
9. Էներգախնայող ության օվերակա նգնվող էներգետի կայի ծրագրերի իր ագործում																		

5. ՀՀԶԾ - Ի ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳ

ՀՀԶԾ -ի ներքին մոնիթորինգն իրականացվելու է ՀՀԶԾ -ի և տարեկան բյուջեի կառավարման գծով ԽՄ-ի կողմից յուրաքանչյուր տարին մեկ անգամ:

ՀՀԶԾ -ի մոնիթորինգն իրականացվելու է ըստ ոլորտային ծրագրերի ու միջոցառումների աշխատանքների կատարման ցուցանիշների:

Աղյուսակ 8-ում ներկայացված է ՀՀԶԾ -ում ներառված ծրագրերի միջոցառումների մոնիթորինգի և գնահատման վերաբերյալ տեղեկատվության ներկայացման ձևանմուշը:

Աղյուսակ 8. Մ Ո Ն Ի Թ Ո Ր Ի Ն Գ Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր

ՎԱՐԴԵՆՈՒՏ ՀԱՄԱՅՆՔ (2017-2021 թվականներ)

Տրամաբանական մոդելի բաղադրիչ	Ցուցանիշի փաստացի արժեք (2016)	Ցուցանիշի թիրախային արժեք (2017)	Ցուցանիշի փաստացի արժեք (2017)	Ցուցանիշի կատարողական (2017)	Ցուցանիշի թիրախային արժեք (2018)	Ցուցանիշի փաստացի արժեք (2018)	Ցուցանիշի կատարողական (2018)	Ցուցանիշի թիրախային արժեք (2019)	Ցուցանիշի փաստացի արժեք (2019)	Ցուցանիշի կատարողական (2019)	Ցուցանիշի թիրախային արժեք (2020)	Ցուցանիշի փաստացի արժեք (2020)	Ցուցանիշի կատարողական (2020)	Ցուցանիշի թիրախային արժեք (2021)	Ցուցանիշի փաստացի արժեք (2021)	Ցուցանիշի կատարողական (2021)	Տվյալների հավաքագրման պարբերականությունը	Ցուցանիշի ստացման աղբյուր	Ցուցանիշի ստացման մեթոդ
	Կիսամյակային	Տարեկան	Տվյալների հավաքագրման պարբերականությունը																
ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԿԱՅՈՒՆ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄ																			
1.Աղքատությանչեմից ցածրգտնվողընտանիքներիհարաբերությունըհամայնքիընտանիքներիընդհանուրթվին (արտահայտվածտոկոսով)																	X	Մարզպետարաններ (Երևան, Գյումրի, Վանաձոր, Արարատ, Ջերմուկ համայնքների համար՝ համայնքապետարաններ)	Փաստաթղթային ուսումնասիրություն/հարցազրույց
2.Համայնքիսեփական ներկայություններիտարեկանաճ,արտահայտվածտոկոսով																	X	Համայնքապետարան	Փաստաթղթային ուսումնասիրություն

3.Համայնքում գրանցված բնակիչների թվի փոփոխությունը նախորդ տարվա համեմատ՝ արտահայտված տոկոսով, չհաշված համայնքի բնակչության փոփոխությունը բնական աճի պատճառով																	X	ՀՀ Ոստիկանություն	Հարցում
ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐ																			
1.Ակտիվ մշակութային նմարգական կյանքի կազմակերպումը՝ ներիտասարդության ներգրավմամբ																			
1.1.Համայնքի մշակույթի տան կապիտալ վերանորոգումը նմշակութային կյանքի աշխուժացում																	X	Համայնքապետարան	Փաստաթղթային ուսումնասիրություն
2. Համայնքի կառուցապատումը, բարեկարգումը և կանաչապատումը, համայնքի աղբահանությունը և սանիտարական մաքրումը, կոմունալ տնտեսության շնչատանքների պահովումը, ինչպես նաև համայնքային գերեզմանատան պահպանումը և գործունեության պահովումը																			
2.2. Համայնքի փողոցների բարեկարգում																	X	Համայնքապետարան	Փաստաթղթային ուսումնասիրություն
2.3. Բակային տարածքների բարեկարգումն ու ասֆալտապատում																	X	Համայնքապետարան	Փաստաթղթային ուսումնասիրություն
2.4. Ոռոգման ցանցի հիմնա նորոգումն ու վերակառուցում																	X	Համայնքապետարան	Փաստաթղթային ուսումնասիրություն

2.5.Համայնքի հանգստի գոտու վերականգնում																X	Համայնքապետարան	Փաստաթղթային ուսումնասիրություն
3.Համայնքի կոմունալ տնտեսության աշխատանքների կազմակերպում, համայնքի սեփականություն համարվող բնակելի տների հուշահամալիրների, խոտածրերի, հանրակացարանների, վարչական շենքերի և այլ շինությունների պահպանումը, շահագործումը, կազմակերպում և էղրանցնող գումար																		
3.6. Բազմաբնակարան շենքերի տանիքների կապի տալի վերանորոգում																X	Համայնքապետարան	Փաստաթղթային ուսումնասիրություն
4.Համայնքում ֆիզիկական և կուլտուրայի և սպորտի զարգացմանը նպաստում, սպորտային հրապարակներին մարզական այլ կառույցների շինարարության իրականացում, հանգստի գոտիների ստեղծում																		
4.7. Համայնքի մարզադպրոցի կառուցում																X	Համայնքապետարան	Փաստաթղթային ուսումնասիրություն
5.Բարեգործության խթանումը՝ համայնքում մշակութային, կրթական, գիտական, առողջապահական, մարզական, սոցիալական և այլ հաստատությունների հիմնադրման, ֆինանսավորման, ինչպես նաև հրանց ֆինանսական անկախություն ապահովման նպատակով																		

5.8. Եկեղեցու կառուցման աշխատանքներ																		X	Համայնքապետարան	Փաստաթղթային ուսումնասիրություն
5.9. Լներգախնայողության նվերական գնվող էներգետիկայի ծրագրերի իրագործում																		X	Համայնքապետարան	Փաստաթղթային ուսումնասիրություն

ԵԶՐԱՓԱԿՈՒՄ

Համաձայն տեղական ինքնակառավարման բնագավառի ՀՀ օրենսդրության, ՀՀԶԾ-ն հանդիսանում է համայնքի գալիք հինգ տարիների բյուջեների ձևավորման ծրագրային հիմքը: ՀՀԶԾ -ում 2017-21թթ. համար նախատեսված ոլորտային ծրագրերը, ծառայությունները և միջոցառումները հիմք կհանդիսանան համայնքի այդ տարիների բյուջեների կազմման, ընդունման և իրականացման համար: Գործնականում, ՀՀԶԾ -ի իրականացումը կհանգի հիմնականում (չհաշված ֆինանսավորման այլ աղբյուրների հաշվին նախատեսված ծրագրերը, ծառայությունները և միջոցառումները) համայնքի գալիք հինգ տարիների բյուջեների մշակմանը և կատարմանը: Հետևաբար, համայնքի 2017-21թթ. ՀՀԶԾ -ն ամբողջական ծավալով իրականացնելու հարցը մեծապես կախված կլինի համայնքի առաջիկա չորս տարիների բյուջեներում նախատեսվող մուտքերի (հատկապես՝ սեփական եկամուտների) փաստացի կատարման մակարդակից և դրանց խնայողաբար ու արդյունավետ ծախսումից:

ՀՀԶԾ -ի իրականացումը շատ բանով պայմանավորված կլինի նաև այն բանից, թե համայնքի ՏԻՄ-երին ինչքանով կհաջողվի նպատակային և արդյունավետ համագործակցություն ծավալել ՀՀ պետական կառավարման համապատասխան մարմինների (հատկապես՝ ՀՀ Արագածոտնի մարզպետարանի), ՀՀ-ում (մասնավորապես՝ ՀՀ Արագածոտնի մարզում) գործող միջազգային և տեղական դոնոր, մասնավոր և քաղաքացիական հասարակության կազմակերպությունների, անհատ գործարարների հետ՝ համայնքային տնտեսությունում ապահովելու ՀՀԶԾ -ով պլանավորված ներդրումները և միջոցները:

ՀՀԶԾ -ում կամ տվյալ տարվա բյուջեում ներառված ծրագրերը կամ ծառայությունները պատշաճ մակարդակով իրականացնելու համար, նախատեսվում է, որ յուրաքանչյուր ծրագրի կամ ծառայության համար կսահմանվեն և կգնահատվեն դրանով նախատեսված աշխատանքների կատարման որոշակի ցուցանիշներ, որոնց միջոցով էլ կգնահատվի տարեկան առաջընթացը ՀՀԶԾ -ով սահմանված՝ համայնքի միջնաժամկետ նպատակներին հասնելու գործում:

ՀՀԶԾ -ի կառավարման հանձնաժողովը տարին երկու անգամ կիրականացնի ՀՀԶԾ -ի տվյալ տարվա համայնքային ծրագրերի և ծառայությունների ներքին մշտադիտարկում (մոնիթորինգ), որի արդյունքները կներկայացվեն համայնքի ղեկավարին, վերջինիս կողմից էլ՝ համայնքի ավագանուն՝ ի գիտություն:

ՀՀԶԾ -ի իրականացման հսկողությունը և ներքին վերահսկողությունը կիրականացնեն համապատասխանաբար համայնքի ղեկավարը և համայնքի ավագանին: ՀՀԶԾ -ի ներքին վերահսկողության արդյունքները կներկայացվեն համայնքի ավագանուն՝ ի գիտություն:

ՀՀԶԾ -ի իրականացման յուրաքանչյուր տարվա և քառամյա ժամկետի ավարտին ՀՀԶԾ կառավարման հանձնաժողովի կողմից կկատարվի դրա տարեկան կամ քառամյա գնահատում՝ ՀՀԶԾ -ում ներառված ծրագրերի, ծառայությունների և աշխատանքների կատարման ցուցանիշների սահմանման և գնահատման միջոցով:

ՀՀԶԾ -ի տարեկան կամ քառամյա գնահատման արդյունքների հիման վրա ՀՀԶԾ կառավարման հանձնաժողովը կկազմի ՀՀԶԾ -ի իրականացման տարեկան կամ հնգամյա հաշվետվությունը և կներկայացնի համայնքի ղեկավարին: Այդ հաշվետվության նպատակը կլինի՝ վեր հանել համայնքի առանցքային սոցիալ-տնտեսական զարգացումները մեկ կամ հինգ տարվա ընթացքում, բացահայտել բացթողումները, թերությունները և շեղումները հաստատված ՀՀԶԾ -ից:

Համայնքի ղեկավարը, մինչև ՀՀԶԾ -ի իրականացման տարեկան կամ հնգամյա հաշվետվությունը համայնքի ավագանուն ներկայացնելը, կկազմակերպի և կանցկացնի դրա աշխատանքային և հանրային բաց քննարկումներ 15-օրյա ժամկետում՝ այդ մասին իրազեկելով համայնքի բնակչությանը, համայնքում գործող պետական, քաղաքացիական հասարակության և մասնավոր հատվածների կազմակերպություններին, շահագրգիռ այլ անձանց: Համայնքի ղեկավարը ՀՀԶԾ -ի իրականացման տարեկան կամ հնգամյա հաշվետվությունը, դրա հանրային քննարկումների ժամանակ համայնքի հանրությունից ստացված և ընդունված դիտողությունների ու առաջարկությունների վերաբերյալ տեղեկանքը և կից այլ փաստաթղթերը, օրենքով սահմանված կարգով, կներկայացնի համայնքի ավագանու քննարկմանը:

Համայնքի ավագանին ՀՀԶԾ -ի իրականացման տարեկան կամ հնգամյա հաշվետվությունը կքննարկի օրենքով և ավագանու կանոնակարգով սահմանված կարգով և կկայացնի համապատասխան որոշում:

Հիմնվելով ՀՀԶԾ -ի իրականացման տարեկան հաշվետվության վերաբերյալ համայնքի ավագանու կայացրած որոշման վրա, համայնքի ղեկավարը ՀՀԶԾ -ում փոփոխություններ ու լրացումներ կատարելու վերաբերյալ իր և/կամ համայնքի ավագանու անդամներից ստացված բոլոր առաջարկությունները, օրենքով սահմանված կարգով, ներկայացնի համայնքի ավագանու քննարկմանը և հաստատմանը: